HKV

Naslovnica
Dnevne vijesti
Naši komentari
Predavanja sa skupova
Reportaže
Ljubomir Škrinjar
Damir Borovčak
Ante Beljo
Ostale reportaže
Kultura
Vaši prilozi
Izdvojeno
Priopćenja
Obavijesti
O nama
Upute
Pretraži Portal
Poveznice

Google Prevoditelj
Odaberite jezik

Gadgeti podržava Google

Moj HKV

- Prijava korisnika
- Moje korisničko ime?
- Nova registracija

ZLOČINI U ZRINU I BEZOBRAZNA ŠUTNJA (3)

Četvrtak, 21. siječnja 2010.

Zločini u Zrinu i bezobrazna šutnja (3)

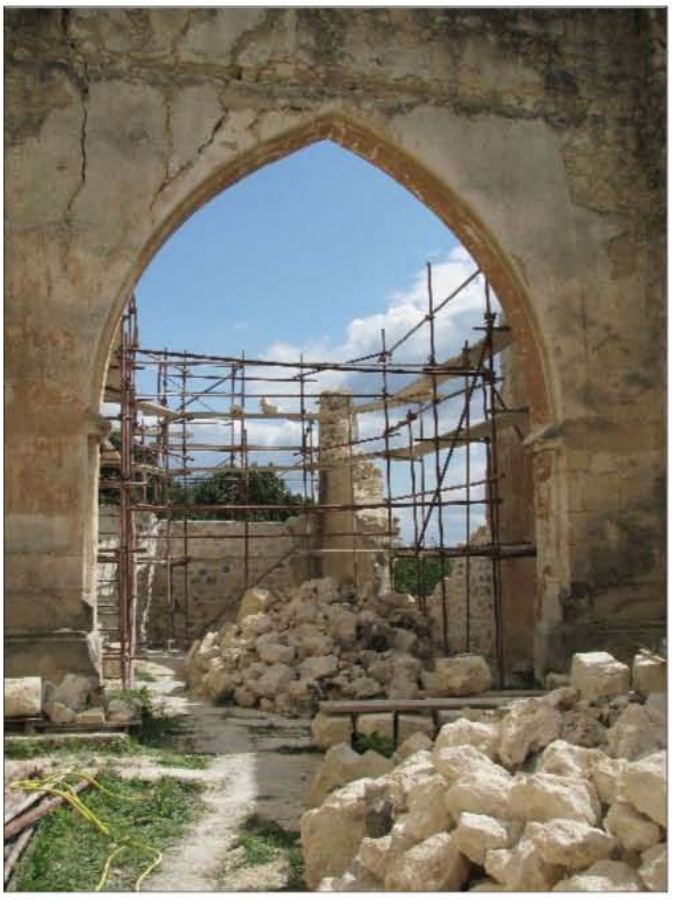

Prigodom 60. obljetnice stradanja Zrina bivši ministar kulture Antun Vujić je 2003. posjetio i obišao ruševine grada. Tada je dogovoreno da će Ministarstvo kulture obnoviti povijesne spomenike, utvrdu Zrin i crkvu Sv. Marije Magdalene. No pet-šest godina kasnije obnova je gotovo zanemarena. Kad su preklani o 65. obljetnici stradanja posjetitelji obilazili crkvu i grad mogli su vidjeti da radovi nisu odmakli daleko. Tuga i jad još su veći kad ih na ulazu u grad dočekao poderani i ofucani hrvatski stijeg, a u gradu povaljen i kamenjem zatrpan jarbol, na kojem se barjak nekoć vijorio. Sramota za izvođače radova, sramota za posjetitelje, sramota za hrvatsku državnu vlast i Ministarstvo kulture koje financira i nadgleda radove.

ako je 7. rujna 2008. bila nedjelja, geodeti su nešto mjerili na ulazu, dok je u gradu radnik motornom kosilicom rasčišćavao korov. Zar baš u nedjelju? Zar možda zato da se posjetiteljima i gostima na 65. obljetnicu vlaško-partizanskog divljanja uprizori marljiv rad na obnovi hrvatskog povijesnog spomenika? Da se u godinu dana ništa nije promijenilo, u zrinskom gradu svjedoči 6. rujna 2009. i dalje netaknuti povaljeni jarbol zatrpan hrpom kamenja. Hrvatskom barjaku ni traga, pa ni onom lanjskom, poderanom i ofucanom. To svetogrđe natjeralo je dvojicu hrabrih mladića da se bez zaštitne opreme popnu na zrinsku kulu i istaknu hrvatski stijeg. Kao da su negdje čuli za razgovor Ivana Vrpoljca, prvog predsjednika Društva prijatelja Zrina, koji je ispričao kako je istaknuti političar Ilija Katičić, ratni predsjednik HSS-a iz obližnjih Donjih Kukuruzara, poslije 'oslobođenja' suđen na smrt, pa pomilovan na dugogodišnju robiju. Kad je nakon više godina robije izašao na slobodu, nije spominjao zatvorske tegobe i patnje, već je samo rekao: „Djeco draga, gledajte kako da Hrvatska očuva zemlju. Kako da ponovno istaknemo hrvatski barjak na našim kućama i na Zrinu." [1]

Lani, 6. rujna 2009., na temeljima župne crkve Našašća Svetog Križa, biskup Vlado Košić na misi je u propovijedi retorički upitao zašto se dogodio taj strašan zločin. Među inim je rekao: Odgovor na ovo pitanje teško će itko razuman pronaći, ali odgovor postoji. On je satkan od mržnje i želje da se zatre sve katoličko i sve hrvatsko. I to baš ovdje, gdje su stolovali slavni hrvatski plemići Šubići, koji su upravo zbog ovog mjesta dobili i naziv Zrinski. Oni su dali mnoge narodne vođe, banove i političare, rodoljube i mučenike. Nije li ime Zrin postalo simbolom cjelokupne naše nacije? Čini se da je upravo u tome odgovor: nije neprijateljima smetao samo Zrin, mrziteljima smeta i ime Hrvat, njima smeta sve što je katoličko i hrvatsko. A kad zlikovci imaju i silu, tada ju iskoriste da provedu svoje krvave naume. I zato je Zrin morao doživjeti svoju zlu sudbinu. I zato je poslije Zrina sličan simbol hrvatskog stradanja postao i Vukovar, a s njim i Petrinja, Hrvatska Kostajnica i toliki gradovi i sela koji su prošli svoju tešku Kalvariju, mučeništvo i progon.

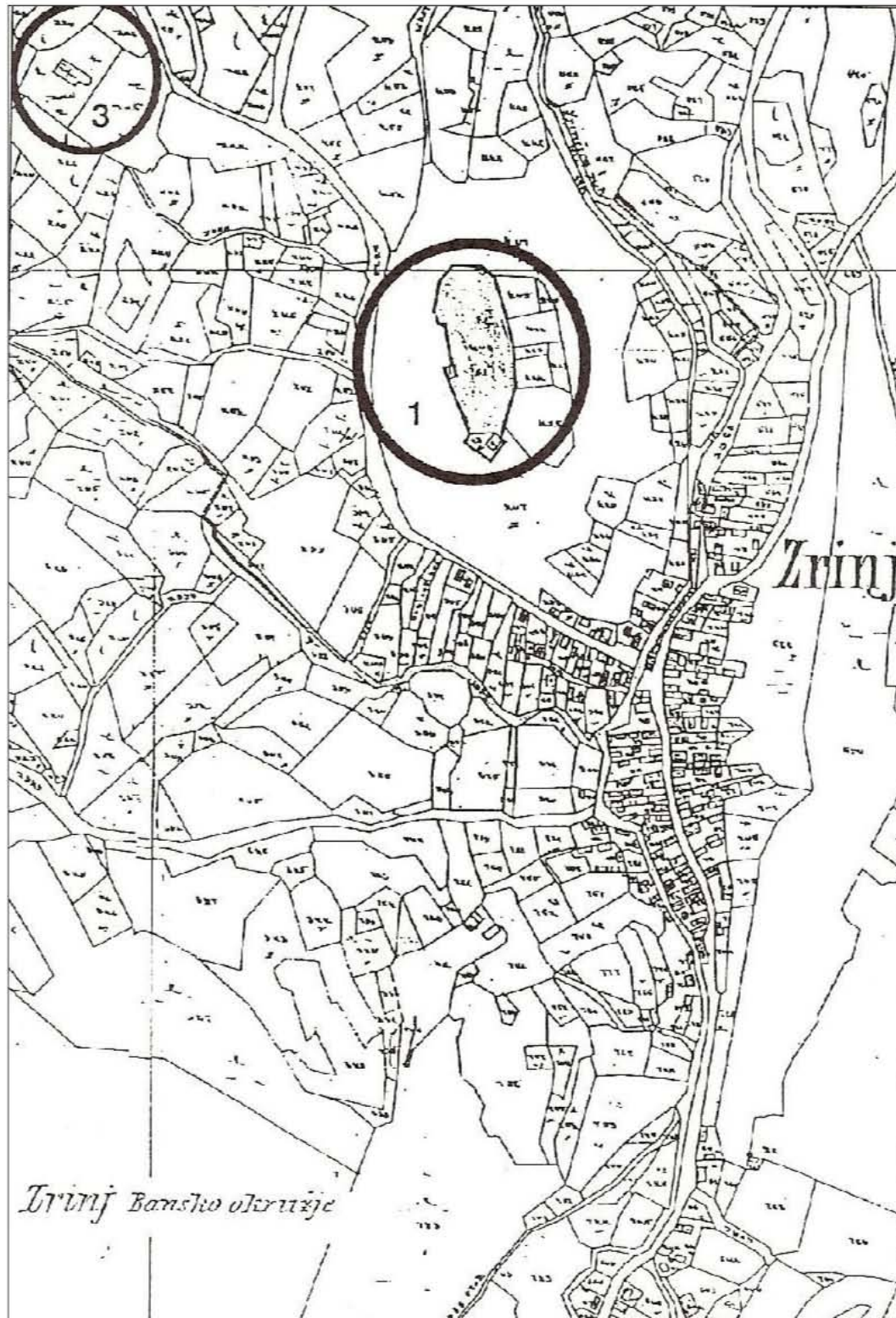

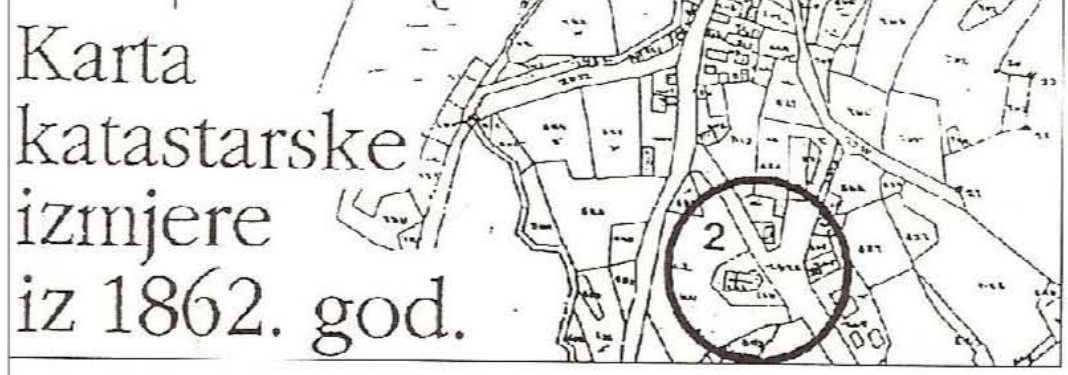

Katastarski plan naselja Zrin iz 1862. god.
1. Tvrđava, 2. Sv. Križ, Sv. Margareta

Ne samo da je Zrin sravnjen sa zemljom, stanovnici pobijeni ili raseljeni, nego je bila nametnuta šutnja da se ne smije o tome ni govoriti. Imovina je svima – od malog djeteta do najstarijeg starca – bila oduzeta „u ime naroda" jer svi Zrinjani su za novu komunističku vlast bili „narodni neprijatelji".

Danas živimo barem u vremenu kada se smiju spominjati hrvatska stradanja, ali živimo na žalost još uvijek u vremenu u kojemu odgovorni zatiskuju uši i ne žele čuti niti odgovoriti na ta stradanja. Postavljam otvoreno pitanje odgovornima u današnjoj hrvatskoj državi: kako je moguće da nitko od protjeranih Zrinjana do danas nije ostvario pravo na povrat očito nepravedno oduzete imovine u Zrinu? Zar ne bi smjeli nasljednici onih koji su ovdje rođeni dobiti pravo na barem svoju parcelu da jednom godišnje stanu nogom na mjesto gdje je nekoć bilo ognjište njihova obiteljskog doma? Ako je imovina neotuđiva i ako se vraća svima kojima je nasilno i nepravedno oduzeta, zar to ne vrijedi i za Zrinjane?

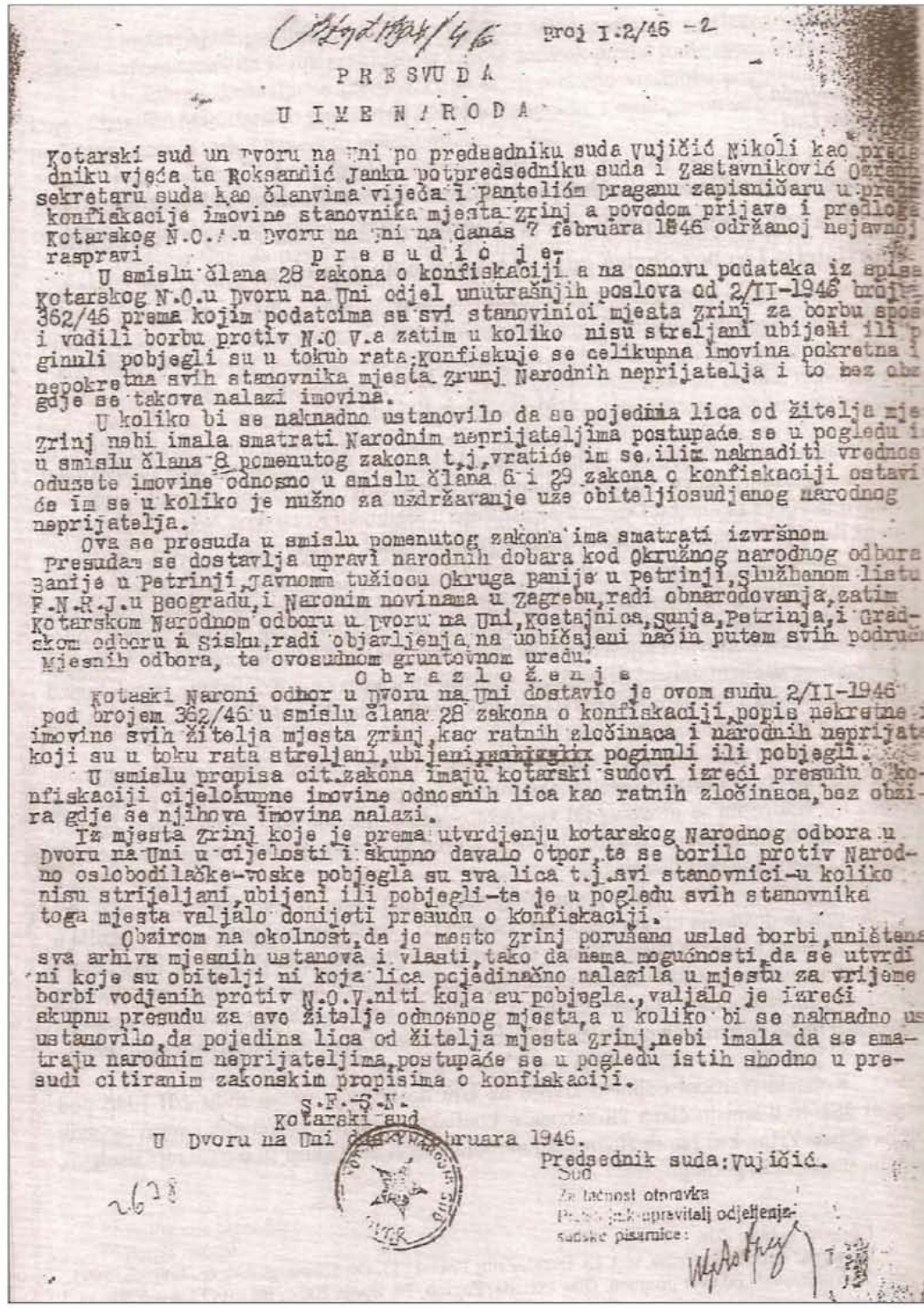

Broj 1934/46 broj I.2/46 -2

P R E S V U D A

U I M E N A R O D A

Kotarski sud un Dvoru na Uni po predsedniku suda Vujičić Nikoli kao predsedniku vijeća ta Roksandić Janku potpredsedniku suda i zastavniković Obrenu sekretaru suda kao članovima vijeća i pantelićem praganu zapisničaru u predmetu konfiskacije imovine stanovnika mjesta Zrinj a povodom prijave i predloga Kotarskog N.O.A.u Dvoru na Uni na danas 7 februara 1846 održanoj nejavnoj raspravi p r e s u d i o j e-

U smislu člana 28 zakona o konfiskaciji a na osnovu podataka iz spisa Kotarskog N.O.u Dvoru na Uni odjel unutrašnjih poslova od 2/II-1946 broj 362/46 prema kojim podatcima sa svi stanovnici mjesta Zrinj za borbu spos i vodili borbu protiv N.O V.a zatim u koliko nisu streljani ubijeći ili p ginuli pobjegli su u tokub rata:konfiskuje se celikupna imovina pokretna i nepokretna svih stanovnika mjesta Zrunj Narodnih neprijatelja i to bez obz gdje se takova nalazi imovina.

U koliko bi se naknadno ustanovilo da se pojedina lica od žitelja mje Zrinj nebi imala smatrati Narodnim neprijateljima postupaće se u pogledu i u smislu člana 8 pomenutog zakona t.j,vratiće im se.ilim naknaditi vrednos oduzete imovine odnosno u smislu člana 6 i 29 zakona o konfiskaciji ostavi će im se u koliko je nužno za uzdržavanje uže obiteljiosuđjenog narodnog neprijatelja.

Ova se presuda u smislu pomenutog zakona ima smatrati izvršnom Presudam se dostavlja upravi narodnih dobara kod Okružnog narodnog odbora Banije u Petrinji,Javnomm tužiocu Okruga Banije u Petrinji,Službenom listu F.N.R.J.u Beogradu,i Naronim novinama u Zagrebu,radi obnarodovanja,zatim Kotarskom Narodnom odboru u Dvoru na Uni,Kostajnica,Sunja,Petrinja,i Gradskom odboru u Sisku,radi objavljenja na uobičajani način putem svih područnih Mjesnih odbora, te ovosudnom gruntovnom uredu.

O b r a z l o ž e n j e

Kotaski Naroni odbor u Dvoru na Uni dostavio je ovom sudu 2/II-1946 pod brojem 362/46 u smislu člana 28 zakona o konfiskaciji,popis nekretnina i imovine svih žitelja mjesta Zrinj,kao ratnih zločinaca i narodnih neprijatelja koji su u toku rata streljani,ubijeni poginuli ili pobjegli.

U smislu propisa cit.zakona imaju kotarski sudovi izreći presudu o konfiskaciji cijelokupne imovine odnosnih lica kao ratnih zločinaca,bez obzira gdje se njihova imovina nalazi.

Iz mjesta Zrinj koje je prema utvrdjenju kotarskog Narodnog odbora u Dvoru na Uni u cijelosti i skupno davalo otpor,te se borilo protiv Narodno oslobodilačke-voske pobjegla su sva lica t.j.svi stanovnici-u koliko nisu strijeljani,ubijeni ili pobjegli-ta je u pogledu svih stanovnika toga mjesta valjalo donijeti presudu o konfiskaciji.

Obzirom na okolnost,da je mesto Zrinj porušeno usled borbi,uništena sva arhiva mjesnih ustanova i vlasti,tako da nema mogućnosti,da se utvrdi ni koje su obitelji ni koja lica pojedinačno nalazila u mjestu za vrijeme borbi vodjenih protiv N.O.V.niti koja su pobjegla.,valjalo je izreći skupnu presudu za svo žitelje odnosnog mjesta,a u koliko bi se naknadno us ustanovilo,da pojedina lica od žitelja mjesta Zrinj,nebi imala da se smatraju narodnim neprijateljima,postupaće se u pogledu istih shodno u presudi citiranim zakonskim propisima o konfiskaciji.

S.F.J.N.
Kotarski sud
U Dvoru na Uni [illegible] februara 1946.
Predsednik suda:Vujičić.

Sud
Za tačnost otpravka
Pristojnik-upravitelj odjeljenja-
sudske pisarnice:

Mi nismo ovdje kao osvetnici, nama u mislima nije nikakva pa niti najmanja mržnja ni osveta. Kad bi i samo trun bilo kakvog takvog zla trovao našu dušu, ne bismo bili dostojni stati na ovo sveto tlo, na ovo tlo crkve, gdje su se stoljećima prikazivala sveta otajstva, prinosila sveta euharistija Bogu, slavili sveti sakramenti. Naša je prisutnost danas ovdje tiha molitva i ponizna prošnja Bogu koji je jedini kadar promijeniti ljudsko srce, i koji je jedini kadar ispraviti nepravde. No, naše je srce žalosno kad gledamo da ni poslije 66 godina nepravde nisu ispravljene, zlo još uvijek caruje.

Koliko će još dugo zlo carevati, pita predsjednik Komisije Justitia et pax? To ovisi o časnim i odgovornim ljudima. U jesen 2009. pojavila se vijest da je omogućena revizija procesa kardinalu Stepincu. [2] U Glasu Koncila opisuje se inicijativa sa znanstvenog skupa »Kardinal Alojzije Stepinac - svjedok vremena i vizionar za treće tisućljeće«, održanog u Lepoglavi [3], kada se zatražilo da se omogući revizija kaznenog postupka protiv bl. Alojzija Stepinca i svih osoba nepravedno osuđenih zloporabom političke moći za vrijeme komunističke vladavine. Ta je inicijativa konačno urodila plodom. Zakonom o kaznenom postupku od 1. srpnja 2009., preuzete su sve odredbe o reviziji s dodacima, koji su predloženi u Lepoglavi tj. nema više roka za pokretanje revizije (NN 76/2009.) te osim zakonskih nasljednika reviziju mogu pokrenuti i udruge koje se bave zaštitom ljudskih prava. Ujedno se napominje da revizija nije obnova postupka. Vijeće od tri suca mjesno mjerodavnog županijskog suda razmatra razloge za poništenje presude. Ako vijeće utvrdi da su stečeni zakonski uvjeti za poništenje presude odnosno da su sudovi bivše Jugoslavije osobu osudili za vrijeme komunističke vladavine za politička kaznena djela, politički motivirana kaznena djela ili druga kaznena djela, odnosno ako je do osuđujuće odluke došlo zloporabom političke moći, tj. u kojima je došlo do presude koja u svojoj izreci ili u postupku koji joj je prethodio krši međunarodnopravno priznata načela pravne države ili demokratskog društva ili proturječi javnom poretku Republike Hrvatske, »donosi presudu kojom se pobijana presuda poništava« [4]. Nema dakle potrebe za rekonstrukcijom glavne rasprave i ponovno izvođenje dokaza. Razmatra se ranija presuda i ako se utvrdi da se ona temelji na pravnim i činjeničnim razlozima koji su u suprotnosti javnom poretku Republike Hrvatske, revizija se smatra opravdanom. Na to upućuje i sudska praksa u predmetu revizije presude K-417/47, od 8. rujna 1947., kojom je T. M. proglašen krivim i osuđen na kaznu smrti strijeljanjem. Županijski sud u Zagrebu je nakon analize te presude svojom odlukom od 18. veljače 2003. utvrdio da je revizija opravdana i tu presudu poništio. Ništa drugačije ne može biti u drugim sličnim revizijama, kao i onoj u slučaju nadbiskupa Stepinca. Zato novu mogućnost valja primijeniti i u slučaju Zrina. Potrebno je provesti reviziju presude Kotarskog suda u Dvoru na Uni od 7. veljače 1946. o konfiskaciji cjelokupne imovine svih stanovnika mjesta Zrin koji su svi zajedno proglašeni narodnim neprijateljima kao osnove za traženje povrata njihovih izvlaštenih posjeda, [5] kao i za sve na smrt osuđene Zrinjane poslije antifašističkog „oslobođenja".

Postoji popis prezimena obitelji i kućanstava u Zrinu iz vremena 1943. te popis kućnih brojeva [6], postoje katastarske izmjere i vlasničke knjige Zrina koje su čudom očuvane. Bilo bi normalno i logično da Hrvatska država posredstvom Ministarstva pravosuđa bez ikakve posebne birokracije pojedinaca vrati u posjed zemlju protjeranim Zrinjanima. A domoljubni odvjetnici mogu pomoći:

- zatražiti reviziju presude Kotarskog suda u Dvoru na Uni od 7. veljače 1946.

- zatražiti povrat zemlje u posjed potomcima izvlaštenih Zrinjana

- pomoći u rješavanju eventualnih spornih situacija ako uzurpatori ne žele vratiti ono što je oteto

A za barjak na Zrinskoj utvrdi ne bi trebalo posebno brinuti. Uvijek će biti onih koji će u svom srcu čuti glas Ilije Katičića iz prošlosti: „Djeco draga, gledajte kako da Hrvatska očuva zemlju. Kako da ponovno istaknemo hrvatski barjak na našim kućama i na Zrinu“ – i znati što treba učiniti. Pa makar i samoinicijativno, kad to već ne čine (ne)odgovorne i nadležne institucije državne i lokalne vlasti. [7]

Posve je sigurno, hrvatski se barjak mora ponovno zavijoriti u Zrinu, a hrvatska se imovina mora vratiti onima koji su iz Zrina nasilno komunistički protjerani.

Damir Borovčak

[1] Zrinski zbornik za povijest i obnovu hrvatskog Pounja, Društvo prijatelja Zrina, Hrv. Kostajnica 1997. str. 65

[2] Glas Koncila, broj 38, 20.9.2009., Omogućena je revizija procesa kardinalu Stepincu

[3] 5. prosinca 2008.

[4] Zakono o kaznenom postupku, 1. srpnja 2009., NN 76/2009.

[5] Partizanska i komunistička represija i zločini u Hrvatskoj 1944.-1946., Dokumenti, Zagreb i središnja

Hrvatska, Hrvatski institut za povijest, Zagreb 2008. , str. 801

[6] Isto kao 1, str. 248 - 251

[7] Zrin pripada općini Dvor na Uni, gdje je poslije posljednjih izbora SDSS na vlasti.

Komentari

#1 **ZRIN I DVOR NA UNI JESU U HRVATSKOJ!** — **tonča** 20-01-2010 19:28 **+1**

Dakle, ako su ta dva mjesta u Hrvatskoj, pripadaju hrvatskim zakonima, i uopće nema se što više reći, nego uraditi i podržati pomoć stručnih osoba da se to riješi! Ako je Hrvatska pravna država, ne bi smjelo biti nikakvih problema o pozitivnim rješenjima glede povrata nekadašnjeg zemljišta onima, ili, njihovim potomcima.
Ono, što nismo doznali, da li je to mjesto i okoliš još uvijek nenastanjeno?
A u svezi svega objavljenog, zahvala štovanom gosp. Damiru Borovčak!

Citiraj

Osvježi listu komentara
RSS za odgovore na ovaj komentar.

Dodaj komentar

Sadržaji koji nisu u skladu s običajima javnog komuniciranja biti će izbrisani.

Anonimno iznošenje optužbi na račun osoba iz javnog života, čime se odgovornost za tvrdnje prebacuje na Portal, nije dozvoljeno.

Čitatelji koji se nisu prijavili na Portal prije slanja komentara moraju radi zaštite od spama **unijeti sigurnosni kod** koji se nalazi iznad dugmeta "Pošalji".

Ime ili nadimak (obavezno)

E-pošta (obavezno, ali se ne objavljuje s komentarom)

Naslov

20000 znakova ostalo

Obavijesti me o komentarima koji će uslijediti

Osvježi

Pošalji

1Comments

Portal Hrvatskoga kulturnog vijeća © 2010. Uz navođenje izvora, odnosno autora, sadržaji objavljeni na ovom portalu mogu se slobodno preuzeti.
Softverski sustav Joomla objavljen je pod GNU/GPL Licencom.